

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. Solvuntur alia Argumenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Attendendum esse hic ly solum cum qua particula construatur, si enim ly solum construatur cum est, ut sit sensus, est solum tanto concursu producibilis, falsa erit affirmativa, affirmabit enim, quod non nisi, cum concursu aliarum causarum sit producibilis, si autem ly solum construatur cum ly tanto concursu, vera erit affirmativa, falsa negativa, affirmativa enim ita posita constructione, hic sensus erit: quod etiam si nulla alia causa concurrat, tamen una sufficiens erit, nullo alio superaddito ad causandum effectum. Meminisse hic oportet illius paralogismi: qui potest portare viginti tantum, decem portare potest, sed qui decem tantum portare potest, non potest viginti portare. Ergo qui potest viginti, cui paralogismo est similis hic alter. Quod potest simul produci à duabus causis totalibus, ab una tantum causa totali potest produci, sed quod ab una tantum causa totali produci potest, à duabus causis totalibus non potest simul produci. Ergo quod à duabus causis totalibus potest simul produci, à duabus causis totalibus non potest simul produci.

Directè ad argumentum dici potest Negando Minorem. Probatio illius distinguitur. Qui designaret hunc influxum causæ B. & diceret, effectus est solum tanto concursu producibilis, verum diceret hoc sensu: quia se solo habet virtutem in actu secundo ponendi illum. Concedo Minorem; verum diceret in isto sensu, quod ille influxus excluderet influxum, dantem esse totaliter alio titulo. Nego Minorem.

OBJICIT 4. Pontius. Eadem causa non potest habere plures effectus adæquatos simul, & semel, licet possit habere plures tales successive. Ergo nec effectus, plures causas adæquatas simul, quamvis possit habere divisim. Antecedens inquit ab omnibus conceditur. Et probatur. Quia aliàs ille effectus esset adæquatus, ut supponitur, non esset autem adæquatus, quia ultra illum effectum, haberet alium effectum.

RESPONDETUR. Quo sensu non potest causa habere simul plures adæquatos effectus, eo sensu nec successive potest habere, quia semper in infinitum plures poterit producere, adeoque nunquam poterit habere adæquatos, & in hoc etiam sensu effectus, divinitus nunquam potest habere causas adæquatas, quia in infinitum plures possunt assumi ad eundem effectum, simul producendum; quo autem sensu causa potest successive plures adæquate effectus producere, id est à se sola productos, excludendo alias causas secundas ejusdem generis, eodem sensu miraculosè saltem, potest simul plures effectus habere, adeoque & effectus poterit simul habere plures causas.

INSTAT idem. Productivitas ita est limitata in causa in ordine ad aliquem effectum tantæ

perfectiois, ut non possit se extendere ad alium gradum ulteriorem, etiam supernaturaliter. Ergo & producibilitas ita erit limitata, ut non extendat se nisi ad talem causam simul & semel, hæc autem non alia est, nisi totalis.

RESPONDETUR. Negando Antecedens, quia lapis potest assumi ad producendam gratiam, quæ est alius gradus, licet id non possit nisi supernaturaliter, & si quæ est contradictio pro antecedenti, ea desumeretur v. g. ex vitalitate, aut alio principio nullo modo serviente ad consequens.

OBJICITUR 7. A Complutensibus apud Pontium. Actiones duarum causarum, & essent duæ, & non essent duæ, essent ut supponitur, non essent autem, quia effectus unus esse supponitur. Ergo & fieri ipsius unum est, & consequenter actio debet esse una, quia accidentia individuantur à subiecto.

RESPONDETUR. Negando accidentia individuari à subiecto, deinde *Fieri*, duplex hic potest cogitari. *Primo*, fieri activum & hoc se tenet ex parte agentis, estque duplex, *Secundo* fieri passivum, & hoc identificatum realiter ipsi effectui, unum est, sicut & effectus unus est.

INSTABIS. Quod sicut non potest esse dependentia à duplici causa, prima, ita nec possit esse à duplici causa secunda.

RESPONDETUR. Dum implicet duplex causa prima etiam successive causans, qui ab utraque simul causante poterit esse dependentia; non repugnat autem causa secunda saltem successive duplex, & si non repugnat successive, cur repugnabit simul.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur alia argumenta.

PRIMUM quidem ponentur argumenta ex Mastrio, postea accedemus ad argumenta recentiorum.

OBJICIT primo Mastrius disp. 8. n. 61. Si effectus à pluribus causis penderet simul & semel, tunc à neutra penderet essentialiter, vel simul ab eadem penderet, & non penderet essentialiter, quod implicat, à nullo enim aliquid dependet essentialiter, quo non existente, nihilominus esset, sed si ignis habet duas causas totales A. & B. tunc non existente A. nihilominus ignis esset à B. cum ponatur ejus sufficiens causa totalis, & non existente B. adhuc esset ab A. eadem ratione. Ergo à neutra essentialiter penderet.

RESPONDETUR. Imprimis cum per accidens sit, & non nisi supposito miraculo, ut duæ causæ totales ejusdem rationis, producant eundem effectum, immeritò assumit arguens, pendentiam

tiam essentialem. Sed quidquid sit de hoc, negatur directe sequela; & licet non possit aliquid existere, sine eo, à quo dependet essentialiter, si illud à quo dependetur, sit exclusivum alius causæ, secus si non sit exclusivum alius causæ. Rursus posset hic ostendi dependentiam essentialis, quia scilicet si det esse causa totalis A, & non det esse causa totalis B, hoc ipso dabitur esse simpliciter & uniter quoad titulum, dabitur autem pluriter quoad titulum, si plures causæ totales divinitus concurrant, non implicat autem dari esse pluriter quoad titulum, haberi que dependentiam essentialem, à pluribus causis, quoad esse pluribus titulis.

INSTAT primo idem. Dependencia per se supra dependentiam absolute sumptam, aliquam conditionem perfectivam addit, quæ esse nequit nisi necessitas, omnis enim perfectitas aliquam semper involvit necessitatem, sicut omne per accidens, aliquam contingentiam, sed hæc necessitas nequit esse absoluta, nisi respectu causæ per se primæ, quia in secundis, effectus univocus, qui est ab una, potuit absolute esse ab alia ejusdem speciei. Ergo ex hoc capite erit attendenda, quod cum actu totaliter sit, ab ista causa, virtute istius per se dependentiæ, non est tantum, quod effectus verè accipiat esse à causa, sed etiam ita necessario, ut in sensu composito, quod sit ab ea, nequeat esse ab alia, pro eodem instanti, cum Aristot. dicat de causis per se, causa in actu & effectus, simul sunt.

RESPONDETUR. Negando inter effectum, & causam esse dependentiam per se, hoc est essentialem quoad actuale esse; sed quidquid sit de hoc, directe dici potest, si effectus actu totaliter totalitate excludente influxum alius similis causæ, fiat ab ista causa, ita jam connectitur causa cum effectu, ut pro illo instanti, implicet effectum esse sine illa causa, sed si effectus actu, totaliter fiat ab hac causa, sed totalitate non excludente influxum alius similis causæ, sed totalitate solum, quod scilicet nulla sit pars effectus, quæ ab hac causa non producatur, tunc, non ita connectitur causa cum effectu, ut non possit esse effectus sine hac causa; non repugnat autem talis totalitas, & tamen non exclusiva divinitus alius similis causæ.

Deinde effectus uniter quoad titulum, ita dependet ab hac causa, ut impossibile sit illum esse sine hac causa, secus si effectus ponatur pluriter quoad titulum, non repugnat autem eum sic poni.

Auctoritas Aristot. solum vult, non posse poni actionem quin agat, adeoque quin sit effectus, sed negatur duas non posse esse totales actiones, respectu ejusdem effectus, ponibilis jam tunc, duplici titulo.

INSTAT 2. Licet effectus creatus non dependeat dependentia essentiali simpliciter, nisi à solo Deo, negare tamen eis dependentiam es-

sentialem, saltem secundum quid à causis secundis, saltem in instanti, quo fiunt ab eis, est prorsus irrationabile, imò actus vitales, ita essentialiter pendunt à suis vitalibus principiis.

RESPONDETUR. Nego hoc esse irrationabile, nec id probatur. De actu vitali alia est res, quia impossibile est actum vitalem esse, salva vitalitate, & non ab hac potentia esse, de quo in Materia de vitalitate. Possibile autem est hunc effectum esse, & non ab hac causa esse. Deinde etiam hæc dependentia concessa, dabitur effectus duplici titulo habens esse.

INSTAT 3. Effectum dependere essentialiter ab aliqua causa, non est effectum absolute & simpliciter existere non posse sine illa, nisi sit dependentia à Deo, sed significat existere non posse sine illa, à qua actu producitur, in sensu composito, quia si ab alia totaliter tunc fieret, utique ab ista essentialiter non dependeret.

RESPONDETUR. Cum possit produci effectus ab alia causa, hoc ipso falsum est, non posse sine illa causa produci effectum, adeoque non erit adhuc essentialis, dependentia actualis effectus, à sua causa; sed quidquid de hoc, casu quo effectus ab alia causa totaliter fieret, & simul uniter, nego quod tunc ab ista sola causa essentialiter non penderet, sed si uniter fieret, sed pluribus titulis haberet esse, in illo pluriter esse, dependeret essentialiter à pluribus causis. Repeti possunt alii præjacti distinctionis termini.

INSTAT 4. Quando effectus totaliter ab aliqua causa procedit, dicitur ab ea essentialiter & per se dependere, quia non potest produci in sensu composito, nisi ab ea causa, à qua producitur, & nequit existere tunc, ex vi alterius.

RESPONDETUR. Ex suppositione, quod effectus producatur non nisi ab ea causa, non potest produci nisi ab ea causa, sed nego essentialem esse hanc suppositionem, nequitque effectus existere tunc ex vi alterius causæ, si uniter esse accipiat, secus si pluribus titulis, nec repugnat, ut accipiat esse pluribus totalibus titulis.

INSTAT 5. Dependencia effectus à causa fundatur in indigentia, quam habent causæ ad existendum. Ergo si quis in hoc instanti ita procedit ab A. ut pro ejus existentia A. non indigeat, & similiter à B, signum est à neutra per se pendere, quia conceptus dependentiæ, imbibit necessario conceptum indigentia.

RESPONDETUR. Imprimis negando esse dependentiam essentialem in actu, effectus à causa.

Rursus illa concessa, licet conceptus dependentiæ imbibat in se conceptum indigentia, nego quod ex suppositione duplici titulo acceptionis esse, non indigeat pluribus causis.

Deni-

Denique dependentiâ etiam suppositâ, involvit illa indigentiam, si aliunde non assumatur aliud ejusdem indigentia expletivum, quod assumi non repugnat.

OBJICIT 2. idem. Unus effectus dependet totaliter nonnisi ab una causa, quia dependentia totalis effectus fundatur in indigentia effectus, cum enim effectus nequeat à seipso esse, vel conservari, indiget causa efficiente, vel conservante, & quia de ratione causae totalis & adaequata est, quod exhauriat & expleat totam effectus indigentiam, hinc est, quod eo ipso, quod ab una causa totaliter dependeat, nequit ab alia simul dependere totaliter.

RESPONDETUR. Unum effectum dependere totaliter ab una nonnisi causa, si dependeat dependentia exclusiva consortii aliis causae, secus si non sit exclusiva, sed inferat nonnisi nullam esse partem effectus, quae ipsa non pendeat ab hac causa. Verumque id est, si unus effectus uniter accipiat esse, secus si pluribus titulis, nam ad accipiendum esse pluribus titulis, indiget pluribus causis, indigetque effectus hac nonnisi causa, ex suppositione, quod haec nonnisi causet, non implicat autem, ne, haec nonnisi causa causet.

INSTAT 1. Implicat eundem effectum bis produci in eodem instanti, cum effectus per unam actionem totalem, simpliciter accipiat totum suum esse.

RESPONDETUR. Nego implicare ut eodem instanti effectus bis producat, hoc est accipiat esse duplici titulo, & à duplici principio, & licet ab una causa, naturaliter loquendo, accipiat totum suum esse, non implicat ut accipiat totum suum esse à pluribus causis, unde etiam assumptio illa alterius causae ad operandum eundem effectum, non est ex titulo indigentiae, sed ex titulo subjectionis, ad ordinem divinum, qui, nego quod non possit fieri in hoc genere, circa causas, ut scilicet plures causae, producant eundem effectum: aut ad maximum dabitur indigentia aliis causae, ex suppositione duplici titulo accipiendi esse, & ex suppositione, auctae huius, ut ita dicam indigentiae, non mutabitur natura, sed reducetur in actum potentia obedientialis, quam nego non haberi in ordine ad hoc, ut à duplici causa, idem procedat effectus.

INSTAT 2. Longè major est indigentia, quam habet effectus respectu causae, quam corpus respectu loci, quia dependentia, quae est locati ad locum, non est simpliciter necessaria, ex parte ejus, quod dicitur dependere, sicuti est dependentia causati ad causatum.

RESPONDETUR. Cum per nos possit esse aliquid in duplici loco divinitus, poterit etiam à duplici causa totali, divinitus causari.

INSTAT 3. Si effectus ex natura sua & ab intrinseco non indiget aliqua causa ut sit, eo quod

ab alia sufficienter ponitur in esse. Ergo neque potentiam obedientialem habebit, ut ab intrinseco reddatur indigens talis causae, Deus enim pro sua voluntate, efficere non potest, ut effectus suapte naturâ pendeat ab eo, à quo non indigebat, non enim potest Deus immutare indigentiam rei, non immutata naturâ.

RESPONDETUR. Per potentiam obedientialem non potest effectus reddi ab intrinseco indigens, hoc est naturaliter indigens, Concedo: non potest reddi ab intrinseco indigens, hoc est supposito, quod per potentiam obedientialem possit esse indigens (casu videlicet quo duplici titulo accipiat esse) non potest reddi, ut actu ab intrinseco indigeat, si scilicet velit Deus illam potentiam obedientialem reducere in actum. Nego, nec tum temporis faciet Deus, ut quod suapte natura nullo modo pendeat, incipiat pendere, sed quod obedientialiter erat aptum pendere, ut actu pendeat. Non implicat autem, ut obedientialiter pendeat effectus à duabus causis. Deinde rigorosè loquendo, effectus indiget causa nonnisi ex suppositione, quod simul ab alia non producat.

INSTAT 4. potest 4. ex eodem. Non potest explicari, quid sit istud accipere esse pluribus titulis, & non uniter.

RESPONDETUR. Non aliud est, nisi esse, quod si non producat ab hac causa, adhuc non erit nihil, cum producat ab alia: Si autem effectus uniter existat, si non supponatur produci ab hac causa, debet supponi esse nihil.

INSTAT 5. potest 5. Sicut ponitur Ly res produci per duplicem influxum. Ergo etiam per subtractionem illius duplicis influxus bis corrumpetur, quod implicat. Quia si res definat esse ex vi definitionis, unius tantum influxus, taliter definit, ut amplius non sit, unde nonnisi semel res potest corrumpi dum existit.

RESPONDETUR. Productio quae fit à duplici causa totali, interdum potest simul habere conjunctam reproductionem replicativam, interdum non, si habeat conjunctam reproductionem replicativam, poterit desinere ex vi definitionis unius tantum influxus, ita tamen ut adhuc sit, ex vi aliis influxus, & suae entitatis reproductae, sicut potest in uno loco desinere sacramentaliter Christus, in alio non desinere; si autem productio à duplici causa totali non habeat sibi conjunctam reproductionem replicativam, tunc aliud est querere; an deficiente una actione conservativa: & aliud, an si corrumpatur aliquid, vi definitionis unius conservationis, adhuc maneat non corruptum. Et quidem quod deficiente una actione conservativa, non sit necesse deficere aliam actionem conservativam, ratio est, quia id non implicat, neque enim una eademque actio conservativa desineret, & non desineret, sed una desineret, alia non desineret, cum & ipsae actiones sint in-

ter

ter se distinctæ, illique uni desinenti conservationi, responderet pro termino, non corruptum simpliciter, sed non conservatum vi hujus conservationis, quæ ponitur desinere. Sed si ponatur ob desinentem illam actionem conservativam, terminus ipse corruptus, unus idemque & non replicatus, non jam posset esse vi alius actionis. Ratio, quia de uno eodemque & non replicato termino, verum esset dicere, est & non est, quod implicat. Quia autem si concurrant duæ causæ totales, in ipso met termino, non sequetur est & non est, sed solum sequetur existentia duplici titulo, ideo adhuc non repugnabit à duabus causis totalibus, eundem effectum produci. Cæterum hoc posset, bene fieri, ut una eademque res, eodem instanti bis corrumpatur, hoc sensu, quod sicut habuit esse duplici titulo conservativo, ita accipiat non esse duplici titulo, hoc est duplici totali conservatione ablata.

QUÆRIT Mastrius: Cum hi influxus non sint ita inter se connexi, ut unus necessariò cessare debeat ad desitionem alterius: cesset unus influxus alio remanente, vel desinit effectus secundum substantiam, vel non desinit? Si non. Ergo per influxum priorem non conservabatur, siquidem ex desitione ejus, nihil substantiæ huic effectui deperditur. Si desinit effectus secundum substantiam, vel ita desinit ut nihil amplius destruendum remaneat, & sic habetur intentum, quod res non possit bis corrumpi in eodem instanti, si remanet aliquid, & aliquid destruitur, signum est, quod non conservabatur id, quod remanet, ex vi illius. Ad hanc quæstionem dici potest. Concedo illos influxus non esse, ita necessariò inter se connexos, ut unus necessariò cessare debeat, ad desitionem alterius, unde cessante uno influxu, potest manere res, & licet si effectus conservetur uniter, & per influxum unum, illo ablato sit necessè desinere effectum, secus si non conservetur uniter. Et ratio est. Quia non implicat contradictionem, servari duplici concursu conservatio totali, quorum uno ablato non sit necessè auferri alium concursum, adeoque rem corrumpi, & si unà desineret uterque concursus, eo casu effectus, bis eodem instanti corrumpetur, quia subtractione duplicis concursus conservativi.

Et per hoc patet quid sit respondendum ad objectionem ejusdem tertiam, inibi positam. *Sed insuper*

Obiicit 3. Nullus fingi potest casus possibilis, in quo duæ causæ totales, æqualis activitatis, & eodem modo eidem passo applicatæ, producant totaliter eundem effectum, tali enim modo ab utraque sic applicata causabitur, qualia à singulis divisim causari non potest, nam si effectus est divisibilis secundum perfe-

ctionem, tunc perfectior effectus ab utraq; exi-
bit, quàm non exiret ab altera seorsim ut duo
luminosa eidem diaphano applicata, producant
intensius lumen. Si verò effectus sit indivisi-
bilis secundum perfectionem, tunc idem qui-
dem effectus prodiret, sed non eodem modo,
nam ab utraque erit citius & in majori distantia.
Si denique constituatur casus, quod effectus sit
indivisibilis, & etiam indivisibiliter producibi-
lis, v.g. casu quo duo ignes applicentur ad ma-
teriam ultimo dispositam, in tali casu duo illi
ignes duplicem formam producent in eadem
materia, cum enim virtus amborum si-
mul sumpta, sit major extensivè quàm al-
terius tantum, poterit attingere duplicem
formam.

RESPONDETUR. Non repugnat, ut effectus
divisibilis secundum perfectionem, applica-
tis duobus agentibus totalibus, non exeat per-
fectior, sed ut à duplici luminoso, idem lumen
causetur, non repugnat item, ut idem effectus
indivisibilis, nec citius, nec in majori distantia,
à duabus causis totalibus producat. Non re-
pugnat ut applicati duo ignes eidem materiæ,
ultimo dispositæ, non duplicem formam,
sed unam, ab utraque totaliter causatam in-
ducant.

Continuatur solutio.

Obiicit 4. Repugnat duplex finis ad æqua-
tus in actu secundo respectu ejusdem actus vo-
luntatis. Ergo etiam repugnabit duplex cau-
sa totalis in genere efficientis respectu ejusdem
effectus.

RESPONDETUR. Circa actum voluntatis
elicatum ex duplici motivo duo spectari pos-
sunt: primo objectum actus, & sic nego ad vo-
lendum objectum actus, non posse moveri
voluntatem duobus motivis v.g. Nego volun-
tatem moveri non posse ad deambulationem,
duplici motivo sanitatis & recreationis. Si
tamen quæras: an in ipso objecto utrique mo-
tivo eadem sit responsura formalitas. Jam
dici debet, quod implicet in objecto eandem
tunc formalitatem respondere.

RATIO. Quia sicut esset confusio essen-
tiarum, si formalitas recreationis esset formalitas
sanitatis, & si unum, esset aliud unum, hoc ipso
enim non esset aliud unum: ita est impossibile,
ut respondeat formalitas sanativi ad motivum
recreationis, & formalitas recreativi ad moti-
vum sanitatis, nam appetentiæ sanitatis respon-
det sanativum, & si non responderet, nihil respon-
deret & ad appetentiam recreationis, responderet
recreativum, & si non responderet recreativum,
nihil responderet. Deinde spectari potest ipse
actus, & quidem dupliciter, imprimis spectari
potest actus voluntatis in quantum est voluntas
† e obje-

objecti, & sic fieri potest, ut ex duplici totali motivo pendeat volitio, ut scilicet deficiente motivo sanitatis, sit expedita voluntas habere tantum intentionem recreationis. Et in hoc nulla est repugnantia. Deinde spectari potest actus voluntatis, in quantum est respicientia utriusque motivi, & sic potest quidem actus voluntatis duplici motivo totali mo veri, dicto sensu, sed non ita, ut abscedente motivo, maneat idem actus quoad respicientiam motivi, quia & maneret idem actus quoad respicientiam motivi, ut supponitur, & non maneret, siquidem jam non respiceret illud motivum, illud enim respicit motivum, quo movetur, supponitur autem jam non moveri illo secundo motivo, & tamen illi est secundo essentialis hæc respicientia. Quia autem nihil simile dici potest, casu quo idem effectus producatur à duplici causa totali, ideo hoc non repugnat, quamvis prius illud repugnet.

Concedo quidem actum, esse seipso affixum motivo cui innititur, adeoque uno ablato non mansurum eundem actum, quoad innitentiam illi motivo. Nego tamen non posse esse eundem hoc sensu actum, ex duplici motivo, in quantum deficiente alio motivo, parata est voluntas, ejusdem tamen objecti, habere intentionem, & hoc signum est causalitatis totalis, nam deficiente una præmissa, quæ est causa partialis, non est anima expedita, habere assensum conclusionis, ad quem ipsa est expedita, si aliàs medius terminus, seu duplex præmissa, quæ est causa totalis, concurrat. Hinc requirentia utriusque motivi, ita se habet sicut visio Petri, quæ non est visio Petri, si non videat Petrum, ita non est respicientia utriusque motivi, si non addit utrumque motivum movens, sed volitio simpliciter objecti, non ita se habet, quia non dicit istam respicientiam essentialem ad hoc motivum. Concedo ex duabus causis totalibus in actu secundo, ablata una, non deficere effectum, adeoque ablato uno motivo non defuturum actum, qui sit volitio finis, licet sit defuturus actus, qui sit respicientia utriusque motivi.

OBJECT 5. quidam. De conceptu essentiali actionis est, ut per ipsam ponatur aliquid præter ipsam, cum actio non sit finis, sed si sit essentialiter medium ad ponendum effectum, sed si simul daretur duplex actio totalis, ejusdem effectus, per alteram actionem nihil poneretur, præter ipsam. Ergo repugnat duplex actio totalis ejusdem effectus. Major patet. Minor probatur. Quia quæ actio illud solum ponit esse, quod totum aliunde & totaliter habetur, illa nihil ponit præter se ipsam, vel sic. Per illam actionem nihil ponitur præter ipsam, quæ ablata nihil aufertur præter ipsam, atqui per alteram actionem illud solum esse poneretur, quod totum & totaliter ponitur per primam

actionem, atque ablata altera actione, nihil prorsus auferretur præter ipsam, siquidem adhuc maneret totus effectus & totaliter, ex vi alterius actionis remanentis. Ergo per alteram actionem, nihil prorsus poneretur, præter ipsam.

RESPONDETUR. Majorem non patere, quia de illa dubitatur à multis in actione vitali, quid enim producat actio, quæ est visio. Sed de illa alibi: in præsentia negatur Minor. Et probationis illius Major. Nego enim, quod illud, quod ponitur totaliter ab una causa, non possit à alia poni, ita ut præter seipsam, illa actio ponat, etiam illud aliud, quod cæteroqui ponit etiam alia actio, sicut eandem deambulationem ponit in suo genere & motivum sanitatis, & motivum recreationis, & quidem ut supponit obiciens totaliter, nam censet ipsam actionem externam, posse pendere à duplici motivo totali, actioque illa potest intendi prudenter à Deo ut medium Quo, & permissio etiam, quod quidquid boni finalis adfertur à duplici actione, adferatur ab una, non sequitur, quod duplex actio non possit intendi ut medium Quo. Ponendoque esse, quod aliunde ponitur uniter, præter seipsam ponit illud esse pluriter quoad titulum, nec id repugnat.

OBJECT 6. Maurus disp. 23. Si effectus produceretur per duplicem actionem, ex se sufficientem, sequeretur, quod neutra produceret esse effectui. Ergo. Sumo enim productionem A. & ab hac effectus non accipit esse, quia implicat quod res accipiat ab altero id, quod aliunde habet sufficienter, sed effectus habet sufficienter esse à causa B. Ergo non accipit esse ab actione A. eodem modo probatur, quod non accipiat esse ab actione B.

RESPONDETUR. Negando sequelam, negoque implicare quod res accipiat ab altero id, quod aliunde sufficienter accipit ab altero, si illud esse debeat habere duplici titulo, nec repugnat, ut illud duplici titulo habeat.

OBJECT 7. idem. Deus operatur per omnes & singulas actiones causarum secundarum, cum ipsa actio causa secundæ, sit etiam actio Dei. Ergo Deus actione sua, bis idem efficeret.

RESPONDETUR. Negando implicare, ut ratione duplicis concursus, duplicis causæ totalis, dicatur Deus bis idem efficere, nec repugnat, ut de facto producat.

Nego ulterius si simul una causa cum altera concurrat eaque totalis, quod actum ageret, & non implicat, ut simul concurrat.

Nego quod si simul det Deus duo auxilia, sit daturus auxilium ad obtinendam victoriam, aliunde comparatam, & non implicat, ut simul det duo auxilia.

Nego.

Negoque ulterius hæc non esse conformia, modo operandi divinæ sapientiæ, nec hæc sunt absurda, quorum implicantia non ostenditur.

Recurri etiam hic potest ad dicta, quod duplici titulo accipitur tunc esse, nec dationem esse titulo causæ B. adfert datio esse titulo A.

QUÆSTIO II.

An causæ se invicem causare possint in eodem genere.

PRÆMITTO 1. *Posse quæstionem procedere tam de causis ejusdem generis, quam de causis diversis generis, causæ ejusdem generis sunt, ut materia, & materia, efficiens & efficiens; & causæ diversi generis sunt, ut materia comparata ad efficiens &c.*

PRÆMITTO 2. *Circa causas ejusdem generis consentire omnes, quod tam materia quam forma in eodem genere causare se non possint.*

RATIO. Quia quod materia est, semper primum subjectum est, adeoque nunquam in alia materia receptibile. Idem dic de forma, quæ quia actus est, non potest esse actuum. Disquirunt tamen Oviedo, non de materia sed de causa materiali. An v. g. color receptus in quantitate, hoc ipso impediatur ad recipiendam quantitatem, quia est receptus ab illa supposito, quod calor aliàs haberet virtutem recipiendi quantitatem, sed de hoc infra in simili. Posito tamen consensu prædicto circa materiam & formam, de causis ejusdem generis efficientibus, restabit difficultas.

PRÆMITTO 3. *Circa causas diversi generis certum est, quod causa finalis causet efficientem, efficiens finalem.* Restat difficultas de aliis combinationibus causarum.

DICENDUM est. *Non dari mutua causalitatem in eodem genere, quoad primum esse.* v. g. ignis A. producit ignem B. ab eodem igne primo esse, etiam divinitus accipere non potest. Pro quo adlatas rationes plures refutat Arriaga, adferendæ sunt hic aliquæ, ut seligatur quæ placuerit.

PROBAT 1. Arriaga. Nihil potest constitutere actum primum suum physicum productivum successive, sed si daretur mutua causalitas, aliquid constitueret actum suum primum physicum. Ergo. Major probatur, quia nihil potest esse productivum sui ipsius, saltem quoad primum esse.

PROBAT 2. recentior Suarez. Causa præsupponitur præexistens suo effectui, & repugnat præexistere illi à quo ut existat dependet, si enim ut existat dependet ab illius existentia, quomodo existit ante illum.

PROBAT 3. Lugo disputat, de sacra. 8. Sect. 7. id quod prius est naturā, non potest esse posterius naturā, sed si causa acciperet primò esse à suo effectui, id quod prius est naturā, esset posterius naturā. Ergo. Major probatur, quia nihil potest esse prius & posterius duratione. Ergo nec naturā.

PROBAT 4. idem. Nemo potest dare primum librum Petro, quem nunc primò accipit ab ipso, illud enim non esset dare, sed reddere. Ergo à fortiori in Physicis, nemo potest dare alteri esse, à quo primo accipit esse.

PROBATUR 5. Conclusio. Si effectus posset dare primò esse suæ causæ, vel daret priusquam esset existens, vel daret, dum jam est existens, neutrum dici potest. Prima pars probata, aliàs, quia scilicet id, quod non existit causare non potest, & insuper per hoc probari potest, si effectus antequam esset existens, daret primò esse suæ causæ, & effectus daret primò esse suæ causæ, ut supponitur, & non effectus daret primò esse suæ causæ, quia nondum supponitur esse tunc effectus, quia nec existens. Secunda pars, nempe quod effectus postquam jam est existens, non possit dare, esse primò, suæ causæ sic probatur. Vel supponitur jam causa habere primò esse, vel non supponitur, si non supponitur. Ergo non supponitur etiam accipere esse ab effectui, siquidem illum effectum, utpote non existens adhuc causa primò, non produxit, si autem supponitur habere primò illud esse. Ergo esse quodcumque accipere potest à suo effectui, jam non est primò esse, sed habet esse secundo, unum enim duplicatum, facit duo. Idem probatur hoc expositorio, qui antequam formetur appelletur causalitas produciens ignem A. nomine causalitatis C. & causalitas qua effectus produceret suam causam appelletur causalitas B. Hæc prima causalitas, est causalitas C. hæc causalitas B, non est causalitas C. Ergo hæc causalitas B. non est prima causalitas. Ergo nec illi respondet primò causatum, eritque argumentum in Camestres æquivalenter.

RESPONDET 1. Quidam, quod causa supponatur habere primò esse, sine illo ly: Jam, posito in quinta probatione, quod: Jam, præcedentiam unius in esse, ante aliud denotat, & quidem ab effectui in eodem instanti, in quo effectus supponitur habere primò esse à causa, de quo est porissimum quæstio.

CONTRA. In casu in quo disceptatur, debet causa supponi primò esse, cum isto: Jam, quia debet supponi prior naturā, vel prior intelligibilitate fundata supra suum esse, præ suo effectui, idque ex eo, quia impossibile est concipere causam, sine ulla prioritate, adeoque sine ullo Jam. Hinc restauratur argumentum. Pro illo priori, causa ante effectum, jam habet esse, idque ut supponitur primò. Ergo pro posteriori signo, si accipit esse ab effectui, jam

† c 2 non